

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselője (felperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a **I. rendű alperes jogi képviselője (I. rendű alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt I.rendű alperes neve (**I. rendű alperes címe**) I. rendű és a **II. rendű alperes jogi képviselője (II. rendű alperes jogi képviselőjének címe)** által képviselt **II. rendű alperes (II. rendű alperes címe)** II. rendű alperesek ellen, szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2017. május 3. napján kelt 34.G.43.858/2016/11. számú ítélete ellen, a felperes 12. számú fellebbezése folytán meghozta a következő

Í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alpereseknek 15 nap alatt külön - külön 10.000 (tízezer) + áfa mértékű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes mint adós az alperesi jogelddel, az **pénzintézet** mint hitelezővel 2007. április 21. napján közjegyzői okiratba foglalt ingatlanvásárlási kölcsönszerződést kötött, mely alapján az alperesi jogeldd 7.775.000 forint összegű kölcsönt folyósított a felperes részére.

A kölcsönszerződés I.4.6. pontja szerint a kölcsön és járulékai mindenkor összegének megállapítása, illetve a kölcsön folyósításának időpontja és a szerződés alapján fennálló tartozás mindenkor összegének igazolása szempontjából a bank üzleti könyvei és nyilvántartásai az irányadóak, az azokban foglaltakat kell mértékadónak és hitelesnek tekinteni. Ennek megfelelően a szerződő felek a mindenkor fennálló kölcsön- és járuléktartozás mértékének megállapítása tekintetében alávetik magukat a hitelező nyilvántartásai és üzleti könyvei tartalmának, azt magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az ingatlanvásárlási kölcsönszerződés 1.4.6. pontjába foglalt szerződési kikötés tisztességtelen a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet (továbbiakban: R.) 1. § (1) bekezdés b) és i) pontja, valamint a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján. Álláspontja szerint ezen kikötésben lemondott arról a lehetőségről, hogy a felek közötti vita esetén kétségbe vonja az alperesek által meghatározott tartozás összegét, melyre figyelemmel az jogosultak azt közjegyző előtt okiratba foglaltatni; a közokirat a Vht. 24. § (1) bekezdése alapján végrehajtási záradékkal látható el. Az ellene ily módon indított végrehajtási eljárás megszüntetésére és korlátozására peres eljárásban csak akkor van mód, ha a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján bizonyítja a Pp. 369. § b) pontjában foglaltakat. Ezért a perbeli kikötés a terhére megfordítja a bizonyítási terhet.

Az alperesek ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Hivatkoztak arra, hogy mind a korábbi, mind a jelenlegi Hpt. (az 1996. évi CXII. törvény, illetve a 2013. CCXXXVII. törvény) nyilvántartási kötelezettséget írnak elő részükre. E rendelkezés a bizonyítási terhet a fogyasztó hátrányára nem fordítja meg, nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) szerinti eljárások bizonyítási szabályait felülírná, illetve az ilyen eljárásokban folytatott bizonyítást megnehezítené. A kikötés nem zárja el a fogyasztót a kimutatás vitatásának lehetőségétől, csupán ezt a kimutatást teszi irányadóvá a felek közötti elszámolás során. Az Rhpt.-ben és a Hpt.-ben szabályozott kifogásolás lehetőségét a kölcsönszerződés nem korlátozza. A törvény vélelmet állít fel a banki nyilvántartások helyessége mellett, ha azt az ügyfél meghatározott időn belül nem vitatja. Amennyiben a részletes kimutatást a fogyasztó nem fogadja el, panaszával a Felügyelet, illetve a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezheti. Ezen eljárásokban a bank köteles alátámasztani kimutatása helyességét. A törvényben írt határidő elmulasztása sem zárja el a fogyasztót attól, hogy a tartozásának összegét a későbbiekben vitássá tegye.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította és döntött a perköltség viselése tárgyában is. Az elsőfokú bíróság nem találta a R. 1. § (1) bekezdés b) pontjába ütközőnek a támadott szerződéses feltételt, ugyanis az arra utal, hogy a hitelező által készített, az adós teljesítését tükröző kimutatás mennyiben minősül szerződésszerűnek. Ezen hitelezői jogosultság a 93/13. EKG irányelv mellékletének 1.b. pontja alapján levezethető.

A feltétel a R. 1. § (1) bekezdés j) pontjába sem ütközik, ugyanis a Hpt. 131. § (1) bekezdése értelmében az ügyfél tartozásának nyilvántartása a hitelintézet számára nem jogosultság, hanem kötelezettség, a közölt adatok helyességének bizonyítása nem a felperes, hanem az ő terhére esik. Mind az Rhpt. 206. § (2) bekezdése a Hpt. 275. § (1) és (2) bekezdése alapján a felperes nincs elzárva attól a lehetőségtől, hogy az alperes által készített elszámolás helyességét vitassa. Mivel a szerződéses kikötést a felek közjegyzői okiratba foglalták, ezáltal a felperes feljogosította az alpereseket, hogy az eljáró közjegyzőtől a követelés teljesítési határidejének lejártá esetén kérje a végrehajtási záradék kiállítását, melynek feltételeit a Vht. 23/C. § (1) bekezdése és (5) bekezdése határozza meg. Az utóbbi szakaszban írt teljesítési határidő lejártát a közjegyző tanúsítvánnyal igazolja. A lejárttá tett kölcsönszerződés esetén az adós tartozásának összegét, annak jogcímét az alperesi nyilvántartás tartalmazza, adatai deklaratív jellegűek, a felperes nincs elzárva attól, hogy a nyilvántartásban közölt adatokat vitassa. A záradékolás tényét nem a közjegyző által az alperesi nyilvántartás adatai által kiállított ténytanúsítvány, hanem a közjegyzői okiratba foglalás ténye alapozza meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, elsődlegesen annak megváltoztatását és kereseti kérelmével egyező határozat meghozatalát kérte. Másodlagosan az elsőfokú bíróságot új

eljárásra és új határozat hozatalára kérte utasítani. Azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Pp. 221. § (3) bekezdését és a R. 1. § (1) bekezdés b) és j) pontját. A hatályon kívül helyezés iránti kérelmét azzal indokolta, hogy az ítélet indokolása nem felel meg a jogszabályoknak, az formális, az érvénytelenséget illetően egymondatos indokolása van, az e körben tett állításainak tételes cáfolatát jogszabályi hivatkozással is alátámasztotta, ténylegesen nem tartalmazza. A hiányos indokolás miatt pedig az ítélet felülbírálatra nem alkalmas. Hangsúlyozta, hogy Magyarországon kb. 2000 éve nincs esetjog, így okszerűtlen, hogy a bíróság indokolása kimerül annyiban, hogy egy a perbelitől teljesen független más ügyben hozott ítélet indokolását bemásolja. Az elsőfokú bíróság által vidéki bíróság ítéletére való hivatkozással szemben megjelölt számos ítélőtáblai határozatot, mellyel a keresetében foglaltakat kívánta alátámasztani. Megismételte az elsőfokú eljárásban előadottakat, miszerint ha a szerződéskötést követően nem ért egyet az adós a banki nyilvántartással, a végrehajtási eljárásban neki kell bizonyítania, hogy a tartozása a banki kimutatástól eltér. Ezen alávetéses nyilatkozattal lemondott arról, hogy vita esetén kétségbe vonja az alperesek által meghatározott tartozása összegét, így saját nyilvántartása alapján az I. rendű alperes azt megállapíthatja és jogosult közjegyző előtt annak összegét közokiratba foglaltatni. A közokiratot a szerződéskötéskor hatályos Vht. 21. § (1) bekezdése alapján végrehajtási záradékkal lehet ellátni alperesi kérelemre. Itt csupán a végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti perben, a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján bizonyíthatja a Pp. 369. § b) pontjában foglaltakat. Mivel fő szabályként az alpereseket terheli a követelés összegének bizonyítása az ellene indított perben, így e kikötés a bizonyítási terhet az ő terhére megfordítja, így az a R. 1. § (1) bekezdés j) pontjába ütközik. E rendelkezés alapján a pénzügyi intézet saját maga állapítja meg azt, hogy a teljesítését szerződésszerűnek fogadja el, kizárva őt abból az egyeztetési folyamatból, melynek célja a szerződésszerű teljesítésének megállapítása, így a rendelkezés második része a R. 1. § (1) bekezdés b) pontjába is ütközik.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérték. Kiemelték, hogy az Rhpt. 206. §-a, a Hpt. 275. §-a, a fogyasztónak nyújtott hitelről szóló 2009. évi CLXII. törvény (Fnyht.) 17. §-a és a DH2 törvény 13. §-a is rendelkezik azon kötelezettségükről, hogy a törvényekben meghatározott információk megadásához szükséges adatokról nyilvántartást vezessenek, az ehhez szükséges informatikai rendszerrel rendelkezzenek, mindez feltétele a tevékenységi engedélynek a **pénzügyi intézet 2** általi kiadásához és fenntartásához. A kölcsönszerződés támadott pontja hiányában is kötelezettségük lett volna az üzleti könyveket, nyilvántartásokat vezetni a felperes kölcsönszerződés szerinti tartozásáról. Kötelesek a kölcsönszerződéssel kapcsolatban elszámolást, kivonatot készíteni és az elszámolást a felperes rendelkezésére bocsátani, a felperes pedig az elszámolást és kimutatást vitathatja, e jogának határidőben történő gyakorlásának elmulasztása esetén a kimutatást mindkét fél által elfogadottnak kell tekinteni. A támadott rendelkezés megfelel a jogszabályoknak, a felperes vitatással kapcsolatos törvényi jogáról való lemondást nem tartalmaz. A szerződés megkötése idejében a támadott pontban foglalt kikötéshez hasonló kikötést más bankok is általánosan alkalmaztak, ugyanis nem volt a piacon olyan hiteltermék, amely ne foglalt volna magába hasonló rendelkezést. Megjegyezték azt is, hogy a felek között e szerződéses feltétel vonatkozásában értelmezési vita nincs, ugyanis soha nem állították, illetve alkalmazták úgy a feltételt, ahogy azt a felperes állítja. A közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés és a ténytanúsítvány alapján a Vht. 23/C. §-a alapján lehetőség nyílik a kölcsönszerződés végrehajtási záradékkal történő ellátására, melyet nem előz meg kontradiktórius eljárás, illetve bizonyítás felvétele. A végrehajtási eljárásban az adós a Vht. 41. § (1) bekezdése alapján valószínűsítheti, hogy a végrehajtandó követelés alaptalan vagy más összegben áll fenn. Amennyiben a végrehajtást kérő a követelés megszűnését vagy csökkenését nem ismeri el, az adós végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása iránt a Pp. szabályai alapján pert indíthat. A támadott rendelkezés a felperest törvényes joga gyakorlásában nem korlátozza és azt nem is érinti. E körben

hivatkozott a Kúria Pfv.I.21.783/2016/5. számú ítéletének [12] bekezdésében foglaltakra, miszerint a bizonyítási terhet nem a perbelivel hasonló szerződési feltétel határozta meg, hanem a Pp. ide vonatkozó rendelkezései.

Előadta, hogy a vizsgált kikötés nem jogosítja fel őt saját teljesítése szerződésszerűségének megállapítására sem, ezért a kikötés a R. 1. § (1) bekezdés b) pontjába sem ütközik.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást helyesen állapította meg és az ítélet tábla az abból levont jogkövetkeztetéssel is egyetért, azt megismételni nem kívánja.

A fellebbezésben felhozottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki.

A felperes fellebbezésében sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a Pp. 221. § (3) bekezdésében foglaltakat, ezzel szemben a felperes a Pp. 221. § (1) bekezdését idézi és kifogásolja, hogy ezen rendelkezésben foglaltakat a bíróság megsértette, ezért az ítélet megalapozatlan és felülbírálnak. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, az megfelel a Pp. 221. § (1) bekezdésében írtaknak, ezért az ítélet tábla nem látott lehetőséget a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az ítélet hatályon kívüli helyezésére. Megjegyzi, hogy tévesen hivatkozott a felperes arra, hogy az ítélet indokolása a perbelitől teljesen független, más ügyben hozott ítélet indokolásának idézését tartalmazza. Az elsőfokú bíróság ítéletében más bíróság határozatára nem hivatkozott, ellentétben a felperessel, aki a fellebbezésben saját álláspontja alátámasztására számos ítéletet jelölt meg. Ezen ítéletek az ítélet táblát nem kötik, csupán a felperes által felhozott érvek részeként voltak értékelendők.

A felperes sérelmezte, hogy a támadott feltételben alávetette magát a pénzügyi intézet által vezetett könyvekben és nyilvántartásokban foglalt adatoknak, lemondva arról a lehetőségről, hogy vita esetén kétségbe vonja a tartozás ezen könyvek alapján megállapított összegét. A Ptk. 207. § (4) bekezdése értelmében ha valaki jogáról lemond vagy abból enged, nyilatkozatát nem lehet kiterjesztően értelmezni; tehát a törvény tiltja a joglemondó nyilatkozat kiterjesztő értelmezését. A támadott feltétel nem tartalmaz olyan felperesi nyilatkozatot, ami kizárná azt a jogát, hogy az alperesi nyilvántartások alapján készített kimutatás összegét vitathassa. A feltétel sem a ténytanúsítványra, sem a közjegyző közreműködésére vonatkozóan szabályozást nem tartalmaz, tehát amit a felperes a szerződéses pont tisztességtelenségéről állít, a támadott pontban nem szerepel, ezért azt az ítélet tábla érdemben nem vizsgálhatja.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése eredményre nem vezetett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alkalmazásával köteles az alperesek másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, melyet az ítélet tábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és az (5) bekezdése szerint határozott meg.

Budapest, 2018. február 27.

Dr. Németh László s.k.
a tanács elnöke

. Molnár Ágnes s.k.. Merőtey Anikó s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelűl: